

วัดโชติทายการาม

ชื่อแหล่ง : วัดโชติทายการาม

ที่ตั้ง : ตำบลดำเนินสะดวก อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

เส้นทางเข้าสู่แหล่ง : จักราชบุรีใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 4 (ถนนเพชรเกษม) ไปทางกรุงเทพฯ เมื่อถึงสี่แยกบางแพเลี้ยวขวาใช้เส้นทางหมายเลข 325 บางแพ-สมุทรสงคราม ประมาณ 12 ก.ม. เลี้ยวขวาเข้าไปทางที่ว่าการอำเภอดำเนินสะดวก วัดจะตั้งอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอไปประมาณ 200 เมตร

สภาพภูมิศาสตร์และสิ่งแวดล้อม :

สภาพภูมิศาสตร์ : สถานที่ตั้งวัดเป็นพื้นที่ราบลุ่ม ริมคลองดำเนินสะดวก

แหล่งน้ำ : ทางด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของวัดติดกับคลองดำเนินสะดวก

ประวัติ : วัดโชติทายการาม เป็นวัดโบราณไม่ปรากฏหลักฐานว่าสร้างขึ้นในสมัยใด แต่ในสมัยรัชกาลที่ 5 ในจดหมายเหตุเสด็จประพาสต้น ซึ่ง สมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ได้บันทึกไว้ว่า เมื่อปี พ.ศ.2447 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้เสด็จประพาสต้นเมืองราชบุรี โดยทางเรือออกจากพระราชวังบางปะอิน เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม ร.ศ.123 สมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชทรงบันทึกไว้ว่า “ครั้นรุ่งเช้าวันที่ 16 ออกเรือล่องหน้ามาคอยเสด็จอยู่ที่ปากคลองดำเนินสะดวกพอประมาณ 4 โมงเช้า กระบวนเสด็จมาถึง เลยเข้าคลองต่อมา น้ำกำลังท่วมทุ่งท่วมคันคลองเจิ่งทั้งสองข้าง แล่นเรือได้สะดวก พอบ่ายสัก 3 โมงก็มาถึงหลักหยุดกระบวนประทับแรมที่วัดโชติทายการาม” ดังนั้นในสมัยรัชกาลที่ 5 วัดโชติทายการาม คงเป็นวัดที่ใหญ่พอสมควรซึ่งสร้างอยู่ริมคลองดำเนินสะดวก

หลักฐานทางด้านโบราณคดี :

พระเจดีย์ ตั้งอยู่ภายในกำแพงแก้วเดี่ยวๆ จำนวน 6 องค์ เจดีย์ประธานเป็นเจดีย์ย่อมุมไม้สิบสอง ก่ออิฐถือปูน ขนาดค่อนข้างใหญ่ ฐานเป็นฐานสิงห์ซ้อนกัน 3 ชั้น องค์ระฆังย่อมุมมีบัวรองรับปากระฆัง มีบัลลังก์สี่เหลี่ยมรองรับส่วนยอดซึ่งชำรุดหักหาย เจดีย์บริวารเป็นเจดีย์ขนาดเล็ก แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

- 1.เจดีย์ย่อมุมไม้สิบสอง ก่ออิฐถือปูนขนาดเล็ก ฐานเจดีย์เป็นฐานสิงห์ซ้อนกัน 2 ชั้น องค์ระฆังขนาดเล็กย่อมุมมีบัวรองรับปากระฆัง มีบัลลังก์สี่เหลี่ยมรองรับชุกบัวกลุ่มเถาขนาดเล็ก

2.เจดีย์ทรงปราสาทยอดปรางค์ก่ออิฐถือปูน ส่วนฐานก่อเป็นห้องทึบมีซุ้มทางเข้า ภายในประดิษฐาน พระพุทธรูป ชั้นที่สองเป็นเรือนธาตุขนาดเล็กมีมุขทั้งสี่ด้านยอดปรางค์

นอกจากนี้ภายนอกกำแพงแก้ว ยังพบเจดีย์บรรจุอัฐิยอมุมไม้สิบสองขนาดเล็ก ตั้งเรียงกันอยู่อีกหลายองค์ เจดีย์เหล่านี้เป็นเจดีย์ที่สร้างขึ้นในสมัยรัตน โกสินทร์

พระพุทธรูป ประดิษฐานเป็นพระประธานในพระอุโบสถ ชาวบ้านเรียกว่า “ หลวงพ่อลพบุรีราเมศวร์ “ ลักษณะเป็นพระพุทธรูปปูนปั้นแกนหินทรายแดง ประทับนั่งแสดงปางมารวิชัย ขนาดหน้าตักกว้าง 179 เซนติเมตร สูง 234 เซนติเมตร เดิมพบเป็นซากพระพุทธรูปอยู่ที่วัดร้างในจังหวัดลพบุรี ต่อมาได้มีผู้อัญเชิญมาซ่อมแซมและประดิษฐานไว้ที่วัดโชติทายการาม

การกำหนดอายุสมัย : กรุงรัตนโกสินทร์

การประกาศขึ้นทะเบียน : ยังไม่ได้รับการขึ้นทะเบียน

รูปแบบของแหล่งโบราณคดี : ศาสนสถานในพุทธศาสนา ยังมีการใช้ประโยชน์

วันเวลาที่ปฏิบัติงาน : ดำรวจ 12 มี.ค.41 บันทึก 15 มี.ค.41

ผู้ปฏิบัติงาน : นายเดชา สูดสว่าง

ภาพประกอบ :

เจดีย์วัดโชติทายการาม

เจดีย์บรรจุอัฐิที่ถือน้อยมณเฑียร

เจดีย์ทรงปราสาทยอดปรางค์

หลวงพ่ออดพบุรีรามเมศร์

